

(Вести, 26.6.2011)

Владимир Конечни је рођен 27. 10 1944. у Београду. Има аустријско-чешко-српско порекло, из аристократске је породице, а у православље - веру своје мајке - је прешао 1992. године да би показао на самом почетку рата на чијој је страни. Дуго година је добро познавао Патријарха Павла, а недавно је примљен од стране Патријарха Иринеја.

У Америку је отишао почетком седамдесетих на докторске студије. Плодну научну каријеру (пored осталог, добитник је Гугенхајмове награде за научна истраживања и редовни члан Међународне академије за информатику) Конечни је градио на квантитативној психологији права, психофизиологији емоција, медицинској психологији и психологији уметности. Редовни је професор експерименталне психологије на Универзитету Калифорнија у Сан Дијегу (La Jolla) и на Филозофском факултету у Београду.

Објављује драме, приповетке и поезију, али и жустре политичке текстове. Пише на српском и неколико других језика. Имао је више изложби фотографија. Живи у Сан Дијегу, Амстердаму, Талину и Београду.

Ожењен је Холанђанком од 1993. године, а она је такође прешла у православље, 1994. Имају сина Душана, који је добио име по оцу Владимирове мајке.

Др Владимир Конечни тврди да Београд и Србију никад није напуштао, а стигао је да обиђе скоро целу планету, од Папуе Нове Гвинеје и Аустралије до Амазона и кинеског врха Десет хиљада Буда на 3.099 метара у Сичуану. Његова изложба уметничке фотографије "У сенкама и одблесцима" на папиру, платну и металу биће отворена 1. јула у Београду. Недавно му је београдски "Лицеј" издао и "Аутобиографију - књижевни и ликовни експерименти 1986-2011", библиофилско издање у 99 примерака, које постепено поклања српским институцијама и највећим именима српске културе. Недавно се вратио са Бијенала у Венецији, где је био почасни гост кинеског павиљона.

У Храму неба у Пекингу сликао сам Небески средишњи камен на коме су се кинески цареви молили једном годишње за добру жетву у Средишњем царству. Направио сам две фотографије небеског камена, једну црно-белу, "Центар свемира пре доласка човека" и другу у боји, "Центар свемира после доласка човека", на којој се видело мрко блато које су нанеле ципеле Кинеза који су се сликали на камену. Кад сам примао награду у Сан Франциску, пришла ми је једна феминисткиња и побунила се зашто у насловима фотографија нисам искористио реч "људи" (people) уместо "човек" (man). Рекао сам јој: "Нисам знао да се жене боре да и њих признају као творце људске прљавштине!"

У чему је разлика између дијаспоре и матице?

- Ја сам од почетка био универзитетски професор у Америци, а не типични "дијаспорац", ако такви постоје. Свакодневно пишем ћирилицом, савршено говорим и пишем на матерњем језику, укључујући књижевне радове, редовни сам професор и на Филозофском факултету у Београду и за то, узгред буди речено, никад нисам хтео да узмем никакав хонорар. Укључен сам у српску културу, јер се бавим позориштем, уметничком фотографијом, пишем поезију 50 година. Од одласка у Северну Америку на докторске студије до сада сам увек имао стан у Београду, а и у неким другим европским земљама, и проводио много времена сваке године у Србији.

Какав је однос Србије према људима који живе у иностранству?

- Србија од људи који живе у иностранству највише жели новац, а онда ако било ко нешто предложи, чује: "Немој ти сад мени да попујеш". Овде је народ због Турака и брозовштине научио да гази оне испод себе, а љуби задњу страну оних изнад себе. Једино то се у Србији ради дисциплиновано, али и са суровошћу и бахатошћу. Ко је имао потребу да, рецимо, оде у општину или станицу полиције по неки документ, имао је прилику да се увери, јер је вероватно на налетео на неке крајње арогантне чиновнике. Да не причам о нашим службеницама у страним амбасадама које су умислиле да су у најмању руку оне амбасадори.

Познати сте и по озбиљним политичким текстовима које сте упућивали медијима и институцијама широм света.

- Још од 1988. ми је било јасно шта ће се десити, па сам писао чланке на пет језика и

слао их широм света, објављено је можда 20 одсто, укључујући у "Тајмсу", "Њујорк тајмсу", "Економисту"...

Бавили сте се и проблемом Косова?

- Највећа америчка војна база на страном тлу је Бондстил на Косову и читаве генерације Срба и косовских Албанаца опслуживаће ту базу на овај или онај начин. Ахтисаријев план има анекс по којем ће врховну власт на Косову и Метохији имати НАТО. Описати Космет као НАТО државицу с престоницом у Бондстилу је не само суштински тачно, него и концизно речено. Могли су српски државници да кажу да је Космет велики војни полигон који ће употребити албанску популацију за одбрану од непријатељских суседа, али нису, мада би и то било тачно.

Да ли Србија треба да уђе у НАТО?

- НАТО неће учинити сиромашне земље попут Србије, БиХ и Албаније богатијим. Напротив, улазак у НАТО је врло скуп. Министар војни Драган Шутановац сигурно добро зна да иако се говори о 2,9 одсто буџета годишње, да су стварни трошкови, рецимо у три релативно сиромашне балтичке земље (Естонија, Летонија, Литванија), далеко виши. Оне су ушле у НАТО јер се боје Русије и сада могу до миле воље да лају на њу, што Американцима тактички одговара. Кад би Србија ушла у НАТО, она не би смела ни на кога да лаје, као што то не може ни сада када јој уљези улазе у кућу. С друге стране, убеђују нас да НАТО треба волети јер с њим долази демократија!?

Моја "Аутобиографија - књижевни и ликовни експерименти 1986-2011" није мемоар, већ су то моји изабрани радови у прошлих четврт века: поезија, приче, драмски текстови - уз алузивне уметничке фотографије. Текстови су организовани око четири основна осећања (туга, бес, страх и срећа). То је мултижанровска књига, каквих у Србији готово нема. Она не може да се купи, али зато свако ко оде на мој сајт www.vladimirkonecni.net и кликне на NEW BOOK може да је чита бесплатно - ако зна ћирилицу!

И шта онда кад нам се догоди "права" демократија?

- Прошле године САД су се извиниле за срамотно и гнусно истраживање сифилиса у Гватемали од 1946. до 1948. Енглески "Гардијан" је објаснио зашто се "фина госпођа" Хилари Клинтон извинила "јаким речима". Доктор Џон Катлер са својим медицинским тимом истраживао је учинак пеницилина на 696 Гватемалаца, које су заразили сифилисом у државном затвору, психијатријским установама и војним касарнама. То је јавности обелоданила професорка са колеџа Велсли, управо оног на којем је госпођа Клинтон успешно дипломирала. А ко ће код нас објавити колико имамо жртава осиромашеног уранијума увијеног у украсни папир демократије?

Колико има смисла то извињење?

- Председник Гватемале је претио Међународним судом, а активисти из Гватемале тражили су компензацију за породице жртава, али је службеник САД рекао да је то мало вероватно. Госпођа Клинтон није говорила о томе. Уосталом, САД нема пара осим за ратове.

Зато се српски званичници извињавају где год стигну, па недавно и Управни одбор РТС-а.

- Српски народ никад није чуо од званичника САД и Француске ни једну реч извињења у вези са смрћу ма и једног детета током бомбардовања, нити о употреби касетних бомби и загађењу Србије муницијом са осиромашеним уранијумом. Стратегија Запада је константно била "не признај ништа и не извињавај се низашта".

Разговарала: **Сана М. Томић**